Europos Parlamentas
2014-2019

Plenarinio posėdžio dokumentas

B8-0686/2017 }
B8-0689/2017 }
B8-0692/2017 }
B8-0694/2017 }
B8-0696/2017 }
B8-0697/2017 } RC1

13.12.2017

BENDRAS PASIŪLYMAS DĖL REZOLIUCIJOS

pateiktas pagal Darbo tvarkos taisyklių 135 straipsnio 5 dalį ir 123 straipsnio 4 dalį

keičiantis šių frakcijų pasiūlymus:
ECR (B8-0686/2017)
Verts/ALE (B8-0689/2017)
GUE/NGL (B8-0692/2017)
S&D (B8-0694/2017)
ALDE (B8-0696/2017)
PPE (B8-0697/2017)

dėl Kambodžos, visų pirma Kambodžos nacionalinio gelbėjimo partijos (CNRP) likvidavimo
(2017/3002(RSP))

Cristian Dan Preda, Laima Liucija Andrikienė, David McAllister, Tomáš Zdechovský, Jaromír Štětina, Claude Rolin, Jarosław Wałęsa, Bogdan Brunon Wenta, Tunne Kelam, Pavel Svoboda, Patricija Šulin, Elisabetta Gardini, Csaba Sógor, Ivan Štefanec, László Tőkés, Ivana Maletić, Milan Zver, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Adam Szejnfeld, Eduard Kukan, Manolis Kefalogiannis, Dubravka Šuica, Ramona Nicole Mănescu, Sandra Kalniete, Lars Adaktusson, Marijana Petir, Andrey Kovatchev, Seán Kelly, Deirdre Clune, Roberta Metsola, Anna Záborská, Jeroen Lenaers,

Inese Vaidere, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Stanislav Polčák, Michaela Šojdrová, Elmar Brok
PPE frakcijos vardu
Elena Valenciano, Victor Boştinaru, Soraya Post, Marc Tarabella
S&D frakcijos vardu
Charles Tannock, Ruža Tomašić, Angel Dzhambazki, Monica Macovei, Valdemar Tomaševski, Notis Marias, Karol Karski, Jana Žitňanská, Urszula Krupa, Branislav Škripek
ECR frakcijos vardu
Petras Auštrevičius, Nedzhmi Ali, Beatriz Becerra Basterrechea, Izaskun Bilbao Barandica, Dita Charanzová, Gérard Deprez, Martina Dlabajová, María Teresa Giménez Barbat, Nathalie Griesbeck, Marian Harkin, Filiz Hyusmenova, Ivan Jakovčić, Petr Ježek, Ilhan Kyuchyuk, Patricia Lalonde, Valentinas Mazuronis, Louis Michel, Javier Nart, Urmas Paet, Maite Pagazaurtundúa Ruiz, Jozo Radoš, Robert Rochefort, Marietje Schaake, Pavel Telička, Ramon Tremosa i Balcells, Ivo Vajgl, Johannes Cornelis van Baalen, Hilde Vautmans, Cecilia Wikström, Norica Nicolai
ALDE frakcijos vardu
Marie-Christine Vergiat, Barbara Spinelli, Dimitrios Papadimoulis, Stelios Kouloglou
GUE/NGL frakcijos vardu
Barbara Lochbihler, Bodil Valero, Maria Heubuch, Heidi Hautala, Jordi Solé, Igor Šoltes, Ernest Urtasun, Bronis Ropė, Sven Giegold, Davor Škrlec, Michel Reimon, Michèle Rivasi
Verts/ALE frakcijos vardu
Ignazio Corrao, Fabio Massimo Castaldo, Rolandas Paksas, Isabella Adinolfi
EFDD frakcijos vardu
Barbara Kappel

Europos Parlamento rezoliucija dėl Kambodžos, visų pirma Kambodžos nacionalinio gelbėjimo partijos (CNRP) likvidavimo
(2017/3002(RSP))

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į ankstesnes savo rezoliucijas dėl Kambodžos, ypač į 2017 m. rugsėjo 13 d. rezoliuciją[1],

– atsižvelgdamas į 2017 m. spalio 30–31 d. Pietryčių Azijos valstybių asociacijos (toliau – ASEAN) delegacijos vizitą Europos Parlamente,

– atsižvelgdamas į 2008 m. ES gaires dėl žmogaus teisių gynėjų,

– atsižvelgdamas į Europos išorės veiksmų tarnybos (EIVT) atstovo spaudai 2017 m. lapkričio 16 d. pareiškimą dėl Kambodžos nacionalinio gelbėjimo partijos likvidavimo,

– atsižvelgdamas į 1997 m. Europos bendrijos ir Kambodžos Karalystės bendradarbiavimo susitarimą,

– atsižvelgdamas į 2017 m. vasario 22 d. ES pareiškimą vietos lygmeniu dėl politinės padėties Kambodžoje ir 2017 m. rugsėjo 3 d. ir 2017 m. rugpjūčio 25 d. ES delegacijos atstovo spaudai pareiškimus dėl politinės laisvės suvaržymų Kambodžoje,

– atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos 1999 m. kovo 8 d. priimtą rezoliuciją (A/RES/53/144) dėl asmenų, grupių ir visuomenės institucijų teisės ir pareigos remti ir ginti visuotinai pripažintas žmogaus teises ir pagrindines laisves,

– atsižvelgdamas į 1991 m. Paryžiaus taikos susitarimus, kurių 15 straipsnyje įtvirtintas įsipareigojimas ginti žmogaus teises ir pagrindines laisves Kambodžoje, įskaitant tarptautinės sutarties šalių įsipareigojimus,

– atsižvelgdamas į Tarptautinės darbo organizacijos konvenciją dėl asociacijų laisvės ir teisės jungtis į organizacijas gynimo,

– atsižvelgdamas į Kambodžos Konstituciją, ypač į jos 41 straipsnį, kuriame įtvirtintos žodžio ir susirinkimų laisvės ir teisės, 35 straipsnį dėl teisės dalyvauti politiniame gyvenime ir 80 straipsnį dėl parlamentinio imuniteto,

– atsižvelgdamas į 1948 m. gruodžio 10 d. Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją,

– atsižvelgdamas į 1966 m. Tarptautinį pilietinių ir politinių teisių paktą,

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 135 straipsnio 5 dalį ir 123 straipsnio 4 dalį,

A. kadangi 2017 m. žmogaus teisių padėtis Kambodžoje toliau blogėjo: šalyje daugėjo

[1] Priimti tekstai, P8_TA(2017)0346.

politinės opozicijos narių, žmogaus teisių gynėjų ir pilietinės visuomenės atstovų suėmimo atvejų;

B. kadangi Kambodžos parlamentas 2017 m. priėmė du Politinių partijų įstatymo represinio pobūdžio pakeitimų rinkinius, kuriuos sudaro daugybė suvaržymų, kuriais siekiama sukurti kliūtis opozicijos partijoms;

C. kadangi 2017 m. spalio 6d. Vidaus reikalų ministerija Aukščiausiajam teismui pateikė prašymą pagal Politinių partijų įstatymą likviduoti Kambodžos nacionalinio gelbėjimo partiją (CNRP);

D. kadangi 2017 m. lapkričio 16 d. Aukščiausiasis teismas vieną dieną trukusių klausymų pabaigoje paskelbė apie CNRP likvidavimą; kadangi Aukščiausiasis teismas taip pat uždraudė 118 CNRP nariams penkerius metus dalyvauti politinėje veikloje; kadangi dėl šio sprendimo, kuris priimtas remiantis dviem Politinių partijų įstatymo prieštaringų pakeitimų rinkiniais, per 2018 m. liepos mėn. planuojamus surengti visuotinius rinkimus vyriausybė liks be opozicijos;

E. kadangi opozicinių partijų nariai jau daug metų yra persekiojami ir puldinėjami Kambodžos valdžios institucijų; kadangi Kambodžoje liko mažiau kaip 40 proc. CNRP atstovaujančių parlamento narių po to, kai kiti nariai, bijodami būti suimti, buvo priversti pabėgti iš šalies;

F. kadangi Vidaus reikalų ministerija turi labai plačius įgaliojimus sustabdyti politinių partijų veiklą remiantis neapibrėžtais kriterijais; kadangi 2017 m. spalio 2 d. Vidaus reikalų ministerija pagal Politinių partijų įstatymo 19 ir 20 straipsnius likvidavo 20 politinių partijų;

G. kadangi 2017 m. rugsėjo 3 d. CNRP pirmininkas Kem Sokha, nors ir turėjo parlamento nario imunitetą, buvo suimtas ir apkaltintas išdavyste pagal Kambodžos baudžiamojo kodekso 443 straipsnį; kadangi Kemo Sokhos prašymas paleisti už užstatą 2017 m. rugsėjo 26 d. buvo atmestas, kai jis, Kalėjimų departamentui pareiškus, jog negalės užtikrinti jo saugumo, negalėjo dalyvauti klausyme; kadangi, žmogaus teisių organizacijų žiniomis, 2017 m. lapkričio 24 d. jis buvo apklaustas, nors ir neturėjo deramos galimybės pasinaudoti advokato ir privačiomis medicinos priežiūros paslaugomis; kadangi jo teisinis statusas nėra aiškus; kadangi prašymą paleisti už užstatą dar turi išnagrinėti Aukščiausiasis teismas; kadangi, jei bus pripažintas kaltu, jam bus skirta 30 metų kalėjimo; kadangi Teismo pirmininkas Dith Munty yra valdančiosios partijos nuolatinio komiteto narys;

H. kadangi žemės nusavinimas tebėra svarbi problema Kambodžoje; kadangi Kambodžoje nuolat daugėjo politinės opozicijos narių, politinių apžvalgininkų, profsąjungų veikėjų, žmogaus teisių gynėjų ir pilietinės visuomenės atstovų, įskaitant grupę „ADHOC 5“ areštų ir suėmimų; kadangi žmogaus teisių gynėja iš Boeung Kak bendruomenės Tep Vanny toliau kalėjime atlieka jai už dalyvavimą 2013 m. taikiame proteste skirtą dvejų su puse metų bausmę; kadangi 2017 m. gruodžio 8 d. Aukščiausiasis Teismas paliko galioti Tep Vanny skirtą nuosprendį;

I. kadangi ankstesnis CNRP pirmininkas Sam Rainsy, sulaukęs teisinių grasinimų, buvo priverstas atsistatydinti; kadangi jam nedalyvaujant buvo nuteistas dėl baudžiamojo šmeižto ir šiuo metu gyvena tremtyje; kadangi, likvidavus opoziciją, vis daugiau CNRP atstovaujančių parlamento narių bėgo iš Kambodžos; kadangi žmogaus teisių organizacijos praneša, kad kai kurie jų prašo prieglobsčio;

J. kadangi Kinijos įtaka politiniam gyvenimui Kambodžoje ir jos vyriausybei yra labai reikšminga;

K. kadangi Kambodžai taikomas pats palankiausias režimas, suteikiamas pagal ES bendrąją lengvatų sistemą (BLS), būtent programą „Viskas, išskyrus ginklus“; kadangi ES Kambodžai 2014–2020 m. finansiniam laikotarpiui skyrė 410 mln. EUR, iš kurių 10 mln. EUR skirta rinkimų reformai Kambodžoje paremti;

L. kadangi teisė dalyvauti politinėje veikloje yra įtvirtinta Kambodžos konstitucijos 41 straipsnyje; kadangi sprendimas likviduoti CNRP yra reikšmingas nutolimas nuo Kambodžos konstitucijoje įtvirtinto pliuralizmo ir demokratijos kelio;

M. kadangi 55 NVO paskelbė raginimą naujajai Paryžiaus konferencijai Kambodžos klausimais kartu su visais susijusiais suinteresuotaisiais subjektais aptarti teisinės valstybės ir demokratijos padėtį Kambodžoje siekiant paraginti Kambodžos vyriausybę persvarstyti savo politiką opozicinių partijų atžvilgiu;

1. reiškia didelį susirūpinimą dėl CNRP likvidavimo; labai apgailestauja dėl to, kad partija buvo uždrausta – tai yra tolesnio ministro pirmininko Hun Seno autokratinio valdymo įrodymas; ragina vyriausybę atšaukti sprendimą likviduoti CNRP, grąžinti išrinktuosius nacionalinio parlamento ir bendruomenių tarybų narius į jų pareigas, leisti opozicinėms partijoms visapusiškai dalyvauti viešajame gyvenime, užtikrinti žiniasklaidai ir pilietinės visuomenės organizacijoms laisvę veikti ir panaikinti baimės ir bauginimų atmosferą, nes tik taip galima užtikrinti laisvus, įtraukius ir skaidrius rinkimus;

2. dar kartą reiškia ankstesnėse rezoliucijose išsakytą susirūpinimą dėl tolesnio opozicijos politikų, žmogaus teisių gynėjų ir pilietinės visuomenės narių sąlygų blogėjimo Kambodžoje;

3. pritaria Jungtinių Tautų vyriausiojo žmogaus teisių komisaro nuomonei, kad kaltinimai CNRP ir jos nariams buvo neaiškūs, kaip ir teisinės nuostatos, kuriomis buvo grindžiamas prašymas šią partiją likviduoti;

4. mano, kad Aukščiausiasis Teismas Pnompenyje nepriimtinai pažeidžia Kambodžos žmonių teisę laisvai rinktis savo politinius atstovus ir balsuoti už juos 2018 m. nacionaliniuose rinkimuose; apgailestauja dėl to, kad šalyje nėra nepriklausomų ir nešališkų teismų;

5. ragina Kambodžos vyriausybę atšaukti visus neseniai priimtus Politinių partijų įstatymo ir rinkimų įstatymų pakeitimus, kuriais varžoma žodžio laisvė ir politinės laisvės;

6. griežtai smerkia Kemo Sokhos ir kitų politinių aktyvistų suėmimą; ragina Kambodžos

valdžios institucijas panaikinti opozicijos lyderio Samo Rainsy arešto orderį ir visus jam pateiktus kaltinimus, nedelsiant ir besąlygiškai paleisti Kemą Sokhą iš kalėjimo bei panaikinti visus jam ir kitiems opozicijai priklausantiems parlamento nariams pateiktus kaltinimus;

7. reiškia didelį susirūpinimą dėl galimybės surengti patikimus ir skaidrius rinkimus Kambodžoje 2018 m. po to, kai Aukščiausiasis Teismas priėmė sprendimą likviduoti CNRP; pabrėžia, kad rinkimų procesas, iš kurio buvo savavališkai pašalinta pagrindinė opozicinė partija, nėra teisėtas ir kad skaidrūs rinkimai, kuriose kandidatai varžosi, yra pagrindinė priemonė užtikrinant taiką ir stabilumą šalyje ir visame regione;

8. teigiamai vertina ES sprendimą neteikti pagalbos rengiant rinkimus, kol Kambodža nesiims reformų vadovaudamasi tarptautinėmis rinkimų normomis ir nesieks pažangos demokratijos ir pilietinės visuomenės laisvės srityje;

9. Ragina Komisijos pirmininko pavaduotoją ir Sąjungos vyriausioji įgaliotinę užsienio reikalams ir saugumo politikai Federicą Mogherini ir ES specialųjį įgaliotinį žmogaus teisių klausimais pasinaudoti visomis turimomis priemonėmis siekiant apginti Kambodžos žmonių pagrindines teises rinkti ir būti išrinktiems, užtikrinti pliuralizmą ir demokratinius principus griežtai vadovaujantis Kambodžos konstitucija;

10. primena Kambodžos vyriausybei, kad ji turi vykdyti savo pareigas ir įsipareigojimus, susijusius su demokratiniais principais ir pagrindinėmis žmogaus teisėmis – jie yra esminis bendradarbiavimo susitarimo elementas;

11. pabrėžia, kad pagarba pagrindinėms žmogaus teisėms yra būtina sąlyga, kad Kambodžai galėtų toliau būti taikoma lengvatinė programa „Viskas, išskyrus ginklus“; ragina vyriausiąją įgaliotinę ir pirmininko pavaduotoją ir Komisijos narę C. Malmström nedelsiant peržiūrėti Kambodžos įsipareigojimus pagal BLS reglamento 19 straipsnio nuostatas; atkreipia dėmesį į tai, kad Kambodža veikia pažeisdama savo įsipareigojimus pagal BLS reglamentą ir kad turi būti laikinai panaikintos jai taikomos tarifų lengvatos;

12. ragina EIVT ir Komisiją parengti už opozicijos likvidavimą ir kitus sunkius žmogaus teisių pažeidimus Kambodžoje atsakingų asmenų sąrašą siekiant taikyti jiems galimus vizų išdavimo apribojimus ir įšaldyti jų turtą;

13. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Komisijos pirmininko pavaduotojai ir Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai, Europos išorės veiksmų tarnybai, ASEAN generaliniam sekretoriui, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams ir Kambodžos vyriausybei ir Nacionalinei Asamblėjai.